

De Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders

Jaarverslag 09



Nationale Kamer van
Gerechtsdeurwaarders van België

Inhoudstafel



02 De gerechts- deurwaarder, een jurist dicht bij de burgers

- Boodschap van de Voorzitter
- De Vicevoorzitter aan het woord

06 De taken van de gerechts- deurwaarder

- Buitengerechtelijke tussenkomsten
De vaststelling
De minnelijke invordering van schulden
- Gerechtelijke tussenkomsten
De betekening
De tenuitvoerlegging van een beslissing

12 Structuur

- De Nationale Kamer
De Vaste Raad
Het Directiecomité
- De Arrondissementskamers



16 Deontologie en tucht

- Wettelijk kader en deontologische regels
- Prerogatieven
- Verplichte derdenrekening

20 Profiel van het beroep

22 Toegang tot het beroep

24 Recente ontwikkelingen van het beroep van gerechtsdeurwaarders

- Een Europees model van gerechtsdeurwaarder in embryonale fase
- Projectoproepen van de Europese Commissie
- e-gerechtsdeurwaarder
- Werelddag van de Gerechtsdeurwaarder – 10 juni 2010
- Hervorming van het statuut

30 Kerncijfers

De gerechtsdeurwaarder, een jurist dicht bij de burgers



De gerechtsdeurwaarder is een partner van de maatschappij. Door zijn voorlichtings- en bemiddelingstaken staat hij nauw in contact met de burgers.

Dankzij zijn grondige kennis van de juridische wereld **is hij de jurist bij uitstek die dicht bij de mensen staat.**

De gerechtsdeurwaarder is immers een van de weinige gerechtelijke deskundigen die constant in contact staat met het 'terrein'. Hij oefent **een veelzijdig beroep uit**, door een hele reeks diensten aan te bieden aan particulieren, ondernemingen en instellingen.

Boodschap van de Voorzitter



Bernard Buyse
Voorzitter NKGB

In het begin van deze XXI^e eeuw heeft ons beroep resoluut gekozen voor proactiviteit.

Op basis van zijn socio-economische ervaring merkt de gerechtsdeurwaarder dagelijks de verschillende veranderingen op die onze maatschappij ondergaat.

Als jurist die dicht bij de burgers staat, draagt hij bij tot de tenuitvoerlegging van een menselijke justitie.

De gerechtsdeurwaarder wil mee evolueren met zijn tijd. Dat beperkt zich niet tot loze woorden, want hiertoe werden ook de nodige middelen voorzien!

Zo heeft de gerechtsdeurwaarder zich de voorbije jaren geleidelijk aan in vraag gesteld. Door kleine opeenvolgende veranderingen heeft de gerechtsdeurwaarder langzaamaan een nieuw gelaat gekregen. De benadrukking van zijn maatschappelijke rol ten aanzien van de justitiabele, zijn grotere betrokkenheid als bemiddelaar, de versterking van de garanties rond zijn tussenkomst met de invoering van het principe van de derdenrekening en het opstellen van deontologische regels zijn stuk voor stuk realisaties die getuigen van dit elan.

Deze eerst voorzichtige transformatie ging trouwens gepaard met grondige reflexie over de toekomst en de plaats van de gerechtsdeurwaarder op nationaal en Europees niveau. Dit grondige werk dat nog aan de gang is, heeft meer bepaald tot doel het statuut van de gerechtsdeurwaarder te hervormen, de essentiële waarden te verduidelijken die kenmerkend zijn voor het beroep, de competenties aan te passen aan het hoge opleidingsniveau, en de ontwikkeling van en medewerking aan grensoverschrijdende projecten te bevorderen, om zo bij te dragen tot de creatie van een professionele identiteit met een Europese en zelfs internationale dimensie.

De uitdaging is cruciaal, maar de energie en de bereidwilligheid om te slagen zijn alomtegenwoordig.

Dit eerste activiteitenverslag in de geschiedenis van de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders is een gedroomde gelegenheid om dit ambitieuze project te delen met de buitenwereld!

Bernard Buyse

De Vicevoorzitter aan het woord



Eric Choquet
Vicevoorzitter NKGB

Waarom dit jaarverslag?

Eric Choquet, Vicevoorzitter NKGB : “Omdat het beroep van gerechtsdeurwaarder geëvolueerd is en veel aspecten van het vak miskend zijn. Zodra ik verkozen was, wou ik dit realiseren. Het is volgens mij immers fundamenteel om bekendheid te geven aan de onomzeilbare justitiële actoren die we zijn. Daarom heb ik veel tijd besteed aan de voorbereiding en de opstelling van het eerste jaarverslag van onze beroepsgroep.”

Hoe bekijkt u de cijfers?

“Dit is een doorlichting van ons beroep – die trouwens niet volledig is, want er valt nog heel veel over te zeggen. Naast de kwantitatieve elementen wijzen de cijfers zeker op de dynamiek en de efficiëntie van de uitoefening van ons ambt. Gezien het zeer lage aantal tuchtstraffen stel ik bovendien vast dat de gerechtsdeurwaarders over het algemeen goed werken, en dat ze erop toezien opleidingen te volgen.”

Hoe zou u de gerechtsdeurwaarder definiëren?

“Hij heeft zich dan wel resoluut tot de toekomst gericht, maar hij is in de eerste plaats verankerd in het heden. Door zijn voeling met het ‘terrein’ kan hij bogen op een weergaloze kennis van de sociale en economische realiteit. Hij voelt dagelijks de polsslagen van onze maatschappij. Hij is de gesprekspartner van iedereen, en als goede bemiddelaar probeert hij systematisch de beste oplossingen aan te bevelen naargelang van de situaties waarmee hij geconfronteerd wordt. En het moet gezegd dat hij bij deze taak en bij zijn verschillende – zowel gerechtelijke als buitengerechtelijke – opdrachten kan rekenen op de kostbare hulp van tal van bekwame medewerkers, vaak juristen, en van hoogtechnologische informaticatools.”

Toekomstplannen?

“We werken momenteel aan een grondige hervorming van ons statuut, in het beste belang van de justitiabelen, om het statuut aan te passen aan

de realiteit van de huidige en de toekomstige maatschappij en aan ons steeds hoger opleidingsniveau. Anderzijds leggen we de laatste hand aan het project e-gerechtsdeurwaarder met de oprichting van een uitgebreid informaticaplatform, de C.I.A. Server, en de ontwikkeling van het centraal bestand van berichten van beslag. Tot slot zijn we actief op Europees niveau, via de UIHJ (Union Internationale des Huissiers de Justice – Internationale Unie van Gerechtsdeurwaarders) waarvan we medeoprichter zijn, en nemen we concreet deel aan grensoverschrijdende projecten.”

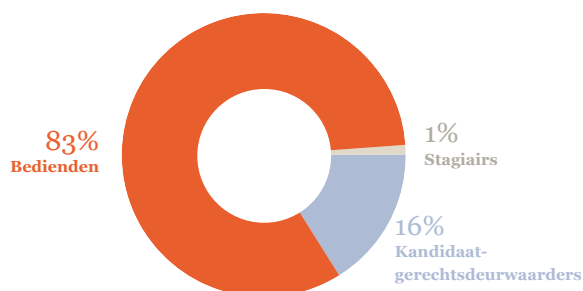
Een voorbeeld van deze internationale uitstraling?

“ De Werelddag van de gerechtsdeurwaarder, op 10 juni 2010. Dit is een initiatief van de UIHJ die de mogelijkheid biedt om ons beroep in de kijker te zetten. De toegevoegde waarde van de gerechtsdeurwaarder is onmiskenbaar. Er wordt dan ook terecht een dergelijke dag gewijd aan dit beroep.”

> Meer dan 2.000 werknemers

De 326 gerechtsdeurwaarderskantoren in België stellen 2.161 personen tewerk.

Gemiddelde samenstelling van een gerechtsdeurwaarderskantoor in België



Stagiairs	40
Kandidaat-gerechtsdeurwaarders	407
Bedienden	2.161
Totaal	2.608

De taken van de gerechtsdeurwaarder



De gerechtsdeurwaarder heeft een dubbele professionele identiteit: hij is tegelijkertijd ministerieel ambtenaar (verbonden aan de administratie van justitie) en openbaar ambtenaar (hij stelt authentieke akten op), terwijl hij zijn functie uitoefent onder het statuut van een vrij beroep. Deze dubbele functie is synoniem aan competentie en verantwoordelijkheid.

Natuurlijk kan elke burger rechtstreeks een beroep doen op zijn diensten.

→ Inhoudstafel

Buitengerechtelijke tussenkomsten

De vaststelling
De minnelijke invordering van schulden

Gerechtelijke tussenkomsten

De betekening
De tenuitvoerlegging van een beslissing



Een sociale en economische rol

Het maatschappelijke leven is niet denkbaar zonder de naleving van de rechtsregels. De rol van de gerechtsdeurwaarder bestaat erin de concretisering mogelijk te maken van datgene waarop elke justitiabele recht heeft. Hij is de tussenpersoon tussen het gerecht en de burger: hij concretiseert de beslissingen die worden genomen in de rechtbanken. Hij waakt er ook over dat de gelijkheid tussen de burgers gerespecteerd wordt, zodat sommigen niet bevoordeeld worden ten nadele van anderen, meer bepaald op belastingvlak. Bovendien hangt het economische evenwicht van de maatschappij af van de naleving van de akkoorden die worden gesloten tussen de verschillende partijen. Door tussenbeide te komen en ervoor te zorgen dat de contractuele verplichtingen nagekomen worden, draagt de gerechtsdeurwaarder bij tot een efficiënte werking van de economie.

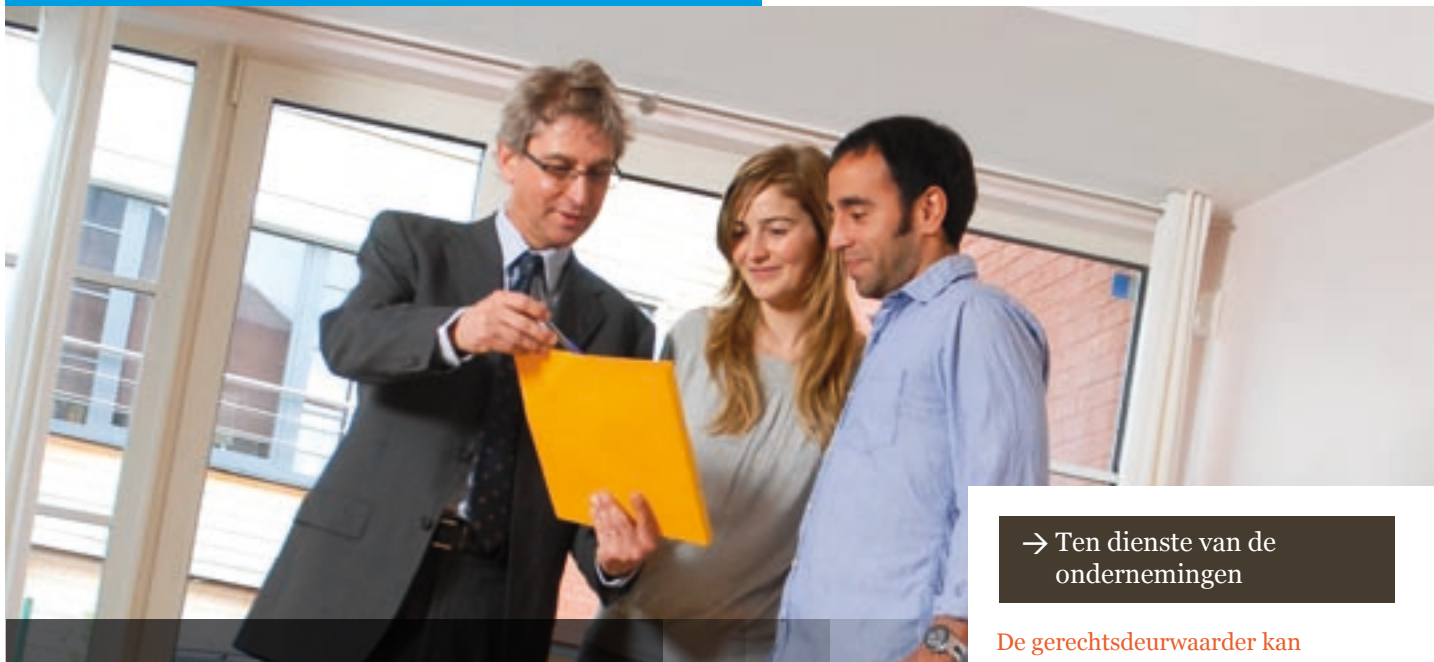
Voorlichting en bemiddeling

De menselijke benadering geniet voorrang: de gerechtsdeurwaarder heeft aandacht voor de belangen van alle betrokkenen. Hij heeft de plicht beide partijen te informeren over hun rechten en plichten. Hij treedt dan ook vaak op als bemiddelaar. Deze bemiddeling resulteert vaak in een minnelijke schikking: sneller, goedkoper en eenvoudiger dan de gerechtelijke procedure.

Officiële tarieven

De kostprijs van de gerechtelijke prestaties van de gerechtsdeurwaarders is vastgesteld bij K.B. van 30 november 1976.

Buitengerechtelijke tussenkomsten



De plaatsbeschrijving van een onroerend goed dat verhuurd wordt, kan opgesteld worden bij vaststelling van een deurwaarder.

Deze tussenkomsten zijn de opdrachten die de gerechtsdeurwaarder vervult buiten de gerechtelijke procedures.

De vaststelling

Als hij een proces-verbaal van vaststelling opmaakt, beschrijft de gerechtsdeurwaarder een bestaande situatie zo objectief mogelijk, indien nodig aangevuld met foto's. De vaststelling kan gebruikt worden tijdens een procedure, voor verzekeringsdoeleinden of met het oog op de wijziging van een feitelijke toestand. Een gerechtsdeurwaarder kan ook een vaststelling moeten doen op verzoek van een rechter, meer bepaald op stedenbouwkundig vlak. In dat geval heeft de vaststelling een gerechtelijk karakter.

De situaties waarin een gerechtsdeurwaarder een vaststelling kan doen zijn heel uiteenlopend. Enkele voorbeelden:

- Vordering van bouwwerken.
- Schade als gevolg van een natuurramp of van uitgevoerde werken.
- Reconstructie van een ongeval.
- Naleving van de regels bij loterijen, tombola's, televisiespelletjes.
- Enz.

→ Ten dienste van de ondernemingen

De gerechtsdeurwaarder kan zijn medewerking verlenen aan ondernemingen in alle gevallen waarin het voor de onderneming belangrijk is om over bewijzen te beschikken, ongeacht of het is in haar relaties met haar werknemers, leveranciers of klanten. Om een geschil te voorkomen of een eventuele schade te bewijzen kan hij bijvoorbeeld een vaststelling doen van het volgende:

- de omstandigheden waarin een algemene vergadering wordt gehouden,
- het verloop van een vakbondsverkiezing,
- de staat van een onroerend goed,
- de onverwachte organisatie van een staking,
- de gebrekkigheid van goederen,
- vertraging of niet-verschijning op een werf,
- oneerlijke concurrentiepraktijken enz.

Hij kan onder andere ook tussenbeide komen om intellectuele rechten te beschermen of een inventaris van goederen of handelswaren op te maken.

De minnelijke invordering van schulden

De minnelijke invordering van schulden heeft altijd deel uitgemaakt van de functies die de gerechtsdeurwaarder vervult. Deze taak kan als ‘natuurlijk’ worden bestempeld, gezien de socio-economische rol van de gerechtsdeurwaarder binnen onze maatschappij.

Of het nu gaat om de invordering van achterstallige huurgelden of onbetaalde facturen voor water, gas, elektriciteit of medische verzorging, de gerechtsdeurwaarder kan gemandateerd worden om tussenbeide te komen voordat er een gerechtelijke procedure wordt gestart om uitstaande schulden in te vorderen.

Maar wat houdt deze invordering precies in? De gerechtsdeurwaarder herinnert de schuldenaar officieel aan zijn betalingsplicht en beveelt de schuldenaar om zijn schulden binnen een bepaalde termijn te vereffenen. Indien hij dat niet doet, zou de schuldeiser kunnen beslissen om de schuldenaar te dagvaarden voor een rechter.

Deze herinnering heeft de vorm van een aanmaning (een schriftelijke ingebrekestelling) en is een ultieme poging om in der minne de betaling van tot dan toe onbetaalde schulden te verkrijgen.

Een snelle en volledige betaling van de schuld is natuurlijk wenselijk, maar de gerechtsdeurwaarder kan de schuldenaar perfect – naargelang van zijn precaire financiële situatie – de mogelijkheid bieden om zijn schuld te betalen volgens speciale terugbetalingmodaliteiten (afbetalingsplan, terugbetaling in termijnen, ...). Deze beslissing wordt overlegd met de schuldeiser.

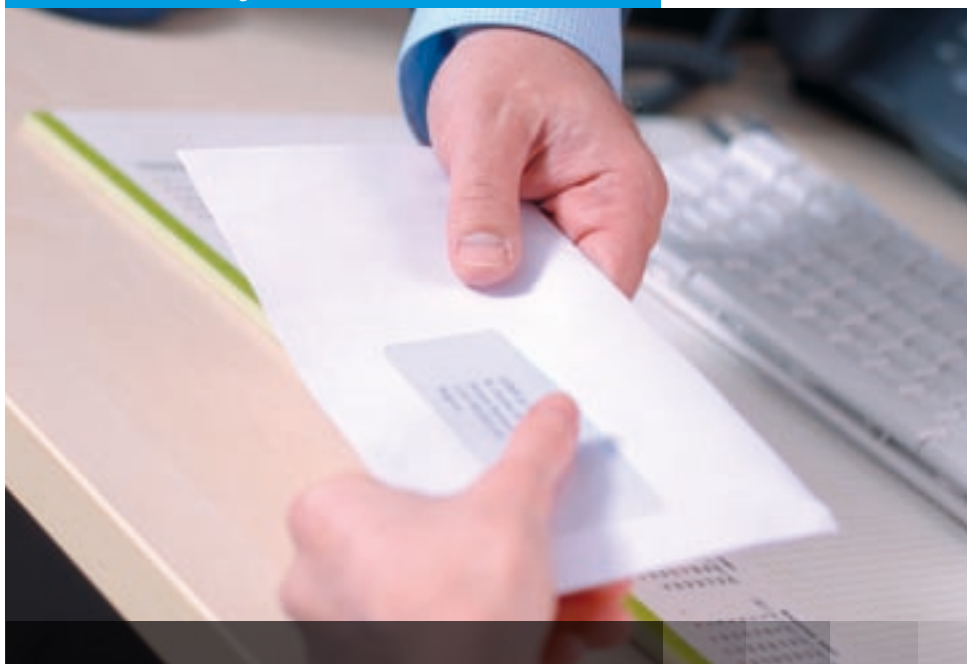
→ Een doorslaggevende tussenkomst

Onbetaalde facturen belemmeren de groei van de ondernemingen. In sommige gevallen kunnen ze de voortzetting van de activiteiten van kleine en middelgrote ondernemingen in het gedrang brengen. Het kan doorslaggevend zijn om een beroep te doen op een gerechtsdeurwaarder. Hij is op de hoogte van de regels en de proceduretermijnen, maar hij kent ook de realiteit van het ‘terrein’. Hij kan ter plaatse gaan om de schuldenaar te ontmoeten en hij kan zo inschatten of de schuldenaar bereid is en in staat is om zijn verplichtingen na te komen. Dankzij de contacten die hij legt met de verschillende betrokken partijen, kan hij – zonder afbreuk te doen aan zijn discretieplicht – oordelen of het al dan niet aangewezen is om een gerechtelijke procedure te starten en zo nutteloze kosten vermijden voor de aanvrager.

Onbetaalde facturen remmen de werking van de ondernemingen af. De tussenkomst van een gerechtsdeurwaarder zal heel vaak de mogelijkheid bieden om de verschuldigde bedragen in der minne in te vorderen.



Gerechtelijke tussenkomsten



Dit zijn alle opdrachten die de gerechtsdeurwaarder vervult in het kader van gerechtelijke procedures. De gerechtsdeurwaarder oefent dan zijn functie als ministerieel en openbaar ambtenaar uit. Hij is verplicht in te gaan op verzoeken voor gerechtelijke tussenkomsten – tenzij die natuurlijk illegaal zijn of strijdig zijn met de deontologie – en hij is gebonden door het beroepsgeheim. De tarieven van de gerechtelijke taken zijn vastgelegd bij Koninklijk Besluit.

De betekening bestaat erin een officieel document persoonlijk te overhandigen aan de bestemming.

De betekening

Een akte betekenen, dat is de betrokken persoon officieel in kennis stellen door hem persoonlijk een officieel document te overhandigen. Het kan gaan om een dagvaarding of een rechterlijke beslissing, waarvan de gerechtsdeurwaarder een kopie overhandigt aan de bestemming. De gerechtsdeurwaarder komt niet alleen tussenbeide op het vlak van het burgerlijk recht, maar ook voor het parket. De betekening wordt door de gerechtsdeurwaarder betekend aan de hand van een exploit.

De betekening bij deurwaardersexploot gaat gepaard met een dienstverlening en met competenties. De gerechtsdeurwaarder informeert de bestemming over zijn rechten en plichten, meer bepaald op het vlak van de beroepstermijnen. Hij zal de bestemming ook uitleg kunnen geven over de termen in de akte en zal zijn vragen kunnen beantwoorden of hem zelfs kunnen adviseren. Hij kan eveneens aan de eiser een advies over de situatie verstrekken.

Allerlei vormen van vonnissen kunnen betekend worden door een gerechtsdeurwaarder: scheiding, te vereffenen schuld, oplossing van burengeschil, betwisting van vaderschap, snelheidsovertreding, enz.

→ Buitengerechtelijke betekeningen

Naast de rechterlijke beslissingen kunnen nog andere documenten betekend worden door een gerechtsdeurwaarder. Door een ontslag bijvoorbeeld te betekenen bij deurwaardersexploot, begint de opzegtermijn al 's anderendaags te lopen, terwijl dit ingeval van een kennisgeving via aangetekend schrijven pas gebeurt op de 3^e werkdag die volgt op de datum van verzending.



→ De beslaglegging

Voor de invordering van geldsommen kan de gerechtsdeurwaarder beslag leggen op roerende of onroerende goederen. Het beslag kan bewarend zijn. In dat geval is geen enkele verkoopprocedure mogelijk.

Ingeval van uitvoerend beslag kan de gerechtsdeurwaarder indien de schuld nog altijd niet vereffend is, de goederen ophalen en openbaar verkopen.

Hij zal rekening houden met de omvang en de samenstelling van het vermogen van de schuldenaar, met zijn precaire toestand en met de bescherming waarop hij recht heeft. De tenuitvoerlegging verloopt binnen een wettelijk kader dat tot doel heeft de menselijke waardigheid te respecteren: bepaalde goederen en vorderingen mogen immers niet in beslag worden genomen (kleding, voeding, bepaalde meubelen, een deel van het loon). En uit respect voor de persoonlijke levenssfeer van de schuldenaar mag de tenuitvoerlegging niet plaatsvinden tijdens bepaalde uren.

De gerechtsdeurwaarder zal alles in het werk stellen om de uitvoering van de beslagprocedure te vermijden. Deze procedure wordt trouwens maar heel zelden uitgevoerd, als de verschillende bemiddelingspogingen niets hebben opgeleverd.

Iemand wordt bij rechterlijke beslissing veroordeeld om van bomen de takken te snoeien die boven de tuin van zijn buur hangen. Indien hij dat niet doet, kan de buur in kwestie een beroep doen op een gerechtsdeurwaarder. De gerechtsdeurwaarder zal indien nodig vaklui inschakelen om de beslissing ten uitvoer te laten leggen.

De tenuitvoerlegging van een beslissing

In dit geval heeft de gerechtsdeurwaarder de taak een beslissing ten uitvoer te laten leggen, op basis van een uitvoerbare titel. Het kan gaan om:

- een beslissing van een rechtbank,
- een bevelschrift van een administratieve overheid,
- en zelfs om een authentieke notariële akte.

Deze uitvoerbare titels kunnen de bestemmelingen verplichten om een geldsom te betalen, maar ook om andere verplichtingen na te komen. Indien de veroordeelde persoon dit bevelschrift niet naleeft, wordt de gerechtsdeurwaarder gemandateerd om de beslissing ten uitvoer te laten leggen en de nodige acties te ondernemen om dit te doen. De kosten die hiermee gepaard gaan, zijn ten laste van de veroordeelde partij.

Voorbeelden:

- Uitvoering van herstellingswerken als gevolg van een slecht uitgevoerde werf.
- Uitzetting van krakers uit een gebouw, indien nodig met de hulp van de politie.
- Ophalen van kinderen bij een ouder bij de opschorting van het hoederecht. Hier is de bemiddelende rol van de gerechtsdeurwaarder zinvol. Hij praat met de mensen, hij probeert de situatie te begrijpen en hij legt de nodige overtuigingskracht aan de dag om het hoederecht te laten naleven en hij neemt akte van de verklaringen. Hij gaat echter niet over tot de fysieke ophaling van de kinderen.
- Ingeval van een schuldenaar die zijn betalingsverplichtingen niet nakomt, gaat de gerechtsdeurwaarder ter plaatse en maakt hij een inventaris op om het bedrag van de terug te betalen schuld te garanderen. De persoon beschikt vervolgens nog over een redelijke termijn om het nodige te doen. Pas indien hij nalaat dit te doen, gaat de gerechtsdeurwaarder over tot wegneming of verkoop.

De taken van de gerechtsdeurwaarder zijn heel uiteenlopend. Hij kan onder meer gerechtelijk aangesteld worden als schuldbemiddelaar, sekwester of curator bij een onbeheerde nalatenschap, of hij kan overgaan tot taxaties en vrijwillige en gerechtelijke openbare verkopen.



Structuur



→ Inhoudstafel

De Nationale Kamer

De Vaste Raad
Het Directiecomité

De Arrondissements- kamers

De Nationale Kamer

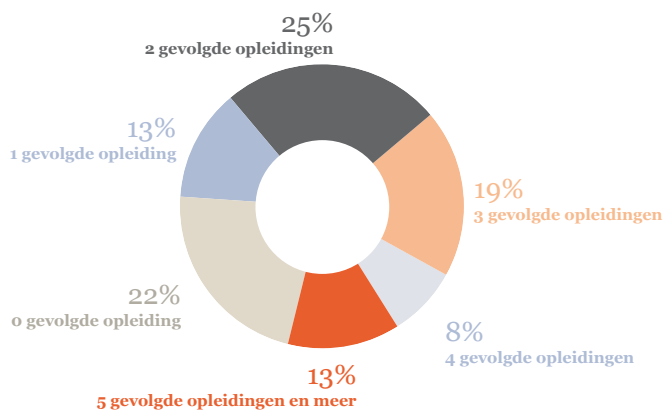


De Nationale Kamer bestaat uit alle gerechtsdeurwaarders van het land. Ze telt ongeveer 550 leden en werd opgericht in 1963 om de werkmethoden, de tarifiering, de deontologie en de tuchtprocedures binnen het vak te uniformiseren.

Ze komt één keer per jaar bijeen in een algemene vergadering.

De Nationale Kamer waakt over een goed evenwicht tussen de economische rol en de sociale dimensie van de gerechtsdeurwaarder, door in de mate van het mogelijke bemiddeling en minnelijke schikking aan te bevelen. Ook het belang van de continue voorlichting en opleiding van haar leden is een van haar prioriteiten.

Percentage opleidingen gevolgd per gerechtsdeurwaarder in 2009
(colloquium, studiedag, conferentie, congres)



De Nationale Kamer heeft een bestuursorgaan, de Vaste Raad, en een vertegenwoordigend orgaan dat instaat voor het dagelijks beheer, het Directiecomité:

De Vaste Raad

De Vaste Raad is in zekere zin het parlement van de beroepsgroep. Elke Arrondissementskamer is erin vertegenwoordigd met één effectief lid en één plaatsvervangend lid, verkozen door elke kamer. Ze zijn in totaal met 26.

Dit orgaan kan bepaalde prerogatieven uitoefenen die zijn toegekend aan de Nationale Kamer, namelijk waken over de uniformiteit van de discipline en de deontologische regels onder de leden, over de uitvoering van de wetten en de reglementen die op hen van toepassing zijn, over de verdediging van hun belangen en over de vertegenwoordiging van de leden in alle omstandigheden. Bovendien keurt dit orgaan de richtlijnen en aanbevelingen voor de gerechtsdeurwaarders goed.

Het Directiecomité

Het Directiecomité bestaat uit leden verkozen door de Vaste Raad. Deze leden hebben de taak de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders te vertegenwoordigen ten aanzien van de overheid, de lopende zaken te beheren, en de geschillen van professionele aard tussen gerechtsdeurwaarders van verschillende arrondissementen – indien mogelijk via bemiddeling – op te lossen.

- | | |
|--------------------------|-------------------------|
| 1. Voorzitter | Bernard Buyse |
| 2. Vicevoorzitter | Eric Choquet |
| 3. Rapporteur | Jan De Meuter |
| 4. Penningmeester | Bernard Bontemps |
| 5. Secretaris | Ivo Goeyens |



1.



2.



3.



4.



5.

De Arrondissementskamers

Alle gerechtsdeurwaarders van eenzelfde gerechtelijk arrondissement zijn de facto lid van de lokale kamer georganiseerd op het niveau van dit arrondissement. Er zijn 26 lokale kamers – evenveel dus als er gerechtelijke arrondissementen zijn.

Elke Arrondissementskamer wordt bestuurd door een Raad die bestaat uit een rapporteur, een penningmeester, een secretaris en gewone leden, onder het voorzitterschap van een syndicus. Deze Raad heeft voornamelijk de volgende opdracht:

- waken over de handhaving van orde en tucht onder de gerechtsdeurwaarders van het arrondissement, en over de uitvoering van de wetten en reglementen die op hen van toepassing zijn;
- de tuchtstraffen toepassen die onder zijn bevoegdheid vallen, en aan de Procureur des Konings de feiten aangeven die naar zijn oordeel aanleiding zouden kunnen geven tot tuchtstraffen die buiten de bevoegdheid van de Raad vallen;
- de hem onderworpen klachten onderzoeken over het door de gerechtsdeurwaarders gevorderde bedrag van alle kosten en uitgaven en de terugbetaling van alle onrechtmatig geïnde kosten of uitgaven bevelen;
- alle geschillen die tussen gerechtsdeurwaarders kunnen rijzen over hun rechten, functies en plichten, voorkomen en bijleggen.

Zijn opdracht hangt dus nauw samen met het disciplinaire aspect en komt in eerste lijn tot uiting via de rapporteur van het arrondissement, die belast is met het vooronderzoek en de vordering van een dergelijk dossier, om het ter onderzoek voor te leggen aan de Raad.

De gerechtsdeurwaarders zijn dus onderworpen aan een interne discipline. Zo kan elke aanklager zich richten tot de syndicus van de Raad van de Arrondissementskamer waarvan de betrokken gerechtsdeurwaarder afhangt. De Raad onderzoekt vervolgens het dossier en spreekt in voorkomend geval een tuchtstraf uit.

Deontologie en tucht



De gerechtsdeurwaarders zijn ertoe gehouden een reeks gedragsregels na te leven die zowel beheerst worden door wettelijke bepalingen als door deontologische regels en richtlijnen van de bevoegde beroepsregulerende overheden.

Wettelijk kader en deontologische regels

Hierna volgen enkele regels die van toepassing zijn op het beroep:

- de gerechtsdeurwaarder mag niet meer dan één kantoor hebben;
- hij mag zijn gerechtelijke activiteiten enkel uitoefenen in het arrondissement waar hij benoemd is;
- hij is verplicht gerechtelijke opdrachten te vervullen telkens hij hierom wordt verzocht;
- hij mag geen ander beroep uitoefenen;
- een pas benoemde gerechtsdeurwaarder mag zijn ambt niet uitoefenen voordat hij de eed heeft afgelegd zich te zullen schikken naar de wetten en verordeningen van zijn ambt en zijn functies stipt en nauwgezet te zullen uitoefenen;
- hij is gebonden door het beroepsgeheim;
- hij is verplicht de tarieven na te leven die vastgelegd zijn voor zijn beroep (gerechtelijke tussenkomsten);
- hij heeft een informatie-, advies- en communicatieplicht ten aanzien van de aanvrager, van de betrokken partij en van de bevoegde autoriteiten.

De straffen

De terechtwijzing, de enkele censuur, de censuur met berisping, de niet-toelating tot de Raad van de Arrondissementskamer en tot de Vaste Raad van de Nationale Kamer gedurende een bepaalde termijn, de opschorting, de ontzetting uit het ambt en de veroordeling tot een boete zijn de tuchtstraffen waaraan de gerechtsdeurwaarder zich blootstelt als hij de gedragsregels voor de uitoefening van het vak overtreedt.

Twee instanties zijn bekwaam om te oordelen over deze overtreding: de Raad van de Arrondissementskamer (interne instantie) en de rechtbank van eerste aanleg (externe instantie).

- De Raad van de Arrondissementskamer is bevoegd om lichte straffen op te leggen: terechtwijzing, waarschuwing, officiële blaam, verbod om te zetelen in de Raad van de Arrondissementskamer of in de Vaste Raad.
- De rechtbank van eerste aanleg is bevoegd om zogenaamde 'hogere tuchtstraffen' op te leggen: opschorting, ontzetting uit het ambt of veroordeling tot de betaling van een burgerrechtelijke boete. Deze laatste procedure wordt geregeld door het gemene recht.

→ Inhoudstafel

Wettelijk kader
en deontologische
regels

Prerogatieven

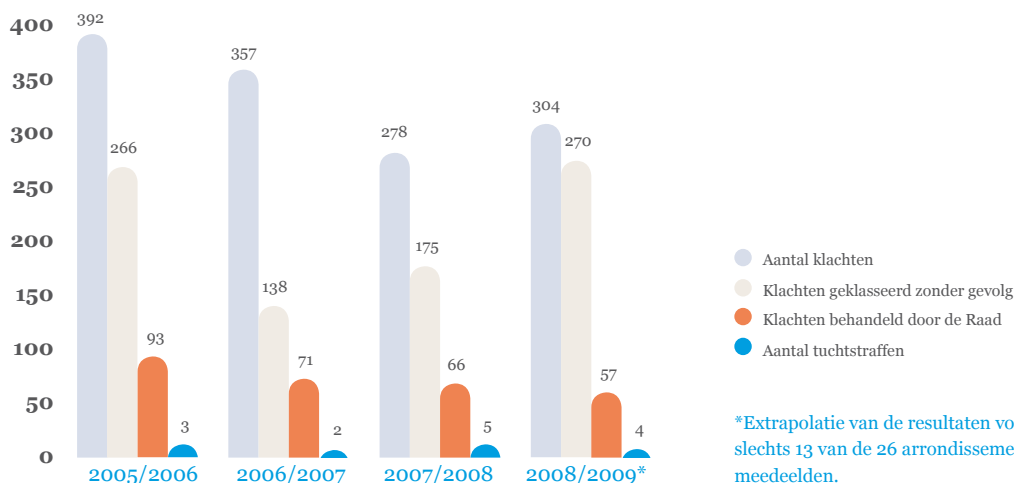
Verplichte
derdenrekening

Elke klacht tegen een gerechtsdeurwaarder wegens de niet-naleving van de regels bij de uitvoering van zijn opdracht, kan worden gericht aan de syndicus of de rapporteur van de Raad van de Arrondissementskamer waarvan de gerechtsdeurwaarder afhangt.

We wijzen erop dat de gerechtsdeurwaarder niets te maken heeft met het geschil in het kader waarvan zijn tussenkomst vereist is, noch met de inhoud van de rechterlijke beslissing of met de reikwijdte van de solvabiliteit van de betrokken partij. Als hij de inhoud van een rechterlijke beslissing vertaalt in concrete feiten, vervult hij enkel zijn wettelijk voorziene opdracht waarvoor hij gemandateerd is. De tenuitvoerlegging van de wettelijke procedures die de uitoefening van zijn opdracht mogelijk maken, kan natuurlijk geen straf veroorzaken.

Behandeling van de klachten

	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009*
Aantal klachten	392	357	278	304
Klachten geklasseerd zonder gevolg	266	138	175	270
Klachten behandeld door de Raad	93	71	66	57
Aantal tuchtstraffen	3	2	5	4



*Extrapolatie van de resultaten voor het jaar 2008/2009, aangezien slechts 13 van de 26 arrondissementen hun cijfers voor dat jaar meedeelden.

Het 'Aantal klachten' omvat alle klachtenbrieven die de Arrondissementskamers ontvingen met betrekking tot de tussenkomst van een gerechtsdeurwaarder. Het merendeel van deze klachten blijkt ongegrond (88,8 % van de klachten geklasseerd zonder gevolg in 2009) en een uiterst klein aantal resulteert in een straf: 4 tuchtstraffen op 304 klachten in 2009, hetzij 1,3 %.

Tuchtstraffen

	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009*
Terechtwijzing	1	1	3	2
Enkele censuur	0	1	1	0
Censuur met berisping	0	0	1	2
de niet-toelating tot de Raad van de Arrondissementskamer en tot de Vaste Raad	2	0	0	0

* Extrapolatie van de resultaten voor het jaar 2008/2009, aangezien slechts 13 van de 26 arrondissementen hun cijfers voor dat jaar meedeelden.

Prerogatieven

Als uitvoerder van de rechtsbedeling beschikt de gerechtsdeurwaarder over bepaalde prerogatieven. Hij heeft bijvoorbeeld het recht om:

- de tussenkomst van de politiediensten of van een slotenmaker te eisen;
- een voorschot te vragen alvorens een opdracht uit te voeren. Hij kan ook de documenten van het dossier achterhouden als zijn honoraria niet betaald zijn.

Verplichte derdenrekening

De gerechtsdeurwaarder is ertoe gehouden te beschikken over een derdenrekening, een bankrekening voor beroepsdoeleinden waarop de bedragen moeten staan die hij verschuldigd is aan derden. Op die manier wordt een formeel onderscheid gemaakt tussen deze rekening en de beheersrekening. Anderzijds kan niemand anders dan de rechtmatige schuldeiser de gelden opeisen die op deze rekening staan.

De gelden van derden moeten dus op deze rekening worden gestort voordat ze teruggestort worden aan de bestemming of op een rubriekrekening worden gestort. Tijdens hun transit genieten de gestorte fondsen trouwens van extra bescherming. Er werden immers verschillende veiligheidsmaatregelen getroffen om elk niet-conform gebruik te vermijden: de derdenrekening mag nooit een negatief saldo vertonen; er mag nooit enige vorm van krediet aan verbonden zijn; er mag geen enkele kredietkaart of andere betaalkaart aan verbonden zijn; deze rekening kan nooit dienen als waarborg; elke vorm van domiciliëring of automatisch hernieuwbare betaling is uitgesloten, net zoals elke vorm van schuldvereffening, compensatie, fusie of eenheid van rekening.

Profiel van het beroep

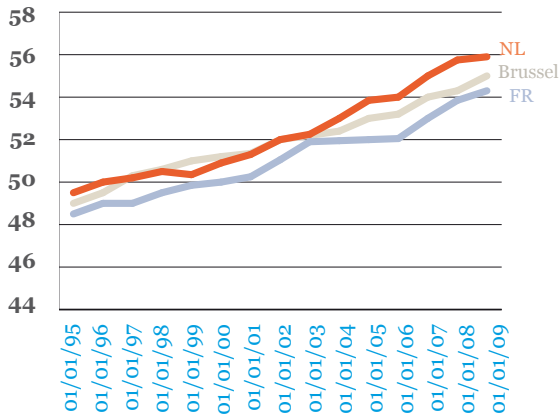


→ Aantal gerechtsdeurwaarders per arrondissement

Antwerpen	50	Veurne	5
Mechelen	15	Luik	42
Turnhout	15	Hoei	8
Hasselt	16	Verviers	14
Tongeren	13	Namen	19
Brussel	87	Dinant	9
Leuven	17	Aarlen	7
Nijvel	14	Neufchateau	5
Gent	29	Marche-en-famenne	5
Dendermonde	21	Charleroi	31
Oudenaarde	9	Bergen	21
Brugge	23	Doornik	14
Kortrijk	17	Totaal	510*
Ieper	4		

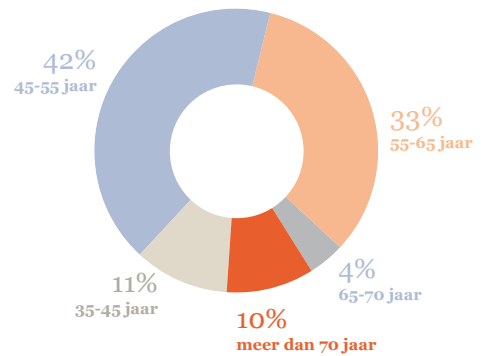
* Exclusief boventallige gerechtsdeurwaarders ouder dan 70 jaar. Zie Koninklijk Besluit van 26 april 2009 tot wijziging van het aantal gerechtsdeurwaarders per gerechtelijk arrondissement (B.S. 14 mei 2009)

Evolutie van de gemiddelde leeftijd van de gerechtsdeurwaarders



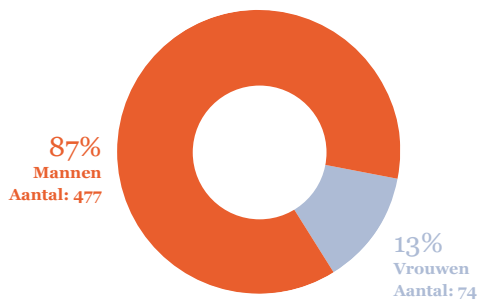
De gemiddelde leeftijd van de gerechtsdeurwaarders stijgt al sinds 1995. Toen bedroeg de gemiddelde leeftijd 49 jaar, terwijl dat vandaag 55 jaar is.

Gemiddelde leeftijdscategorie van de gerechtsdeurwaarders



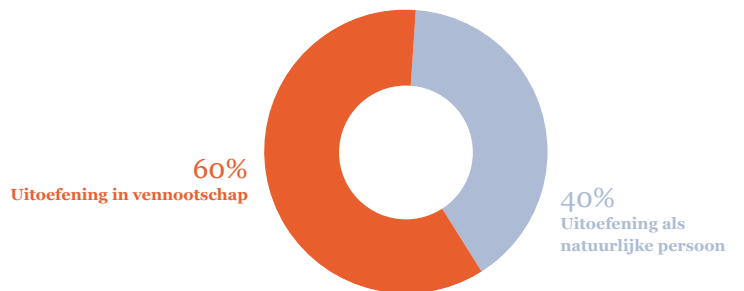
Bijna de helft van de gerechtsdeurwaarders is 45 tot 55 jaar.

Verhouding mannen/vrouwen die het beroep uitoefenen



De vervrouwelijking van het beroep is aan de gang; de verhouding vrouwelijke kandidaat-gerechtsdeurwaarders is aanzienlijk toegenomen: 40 % in 2009.

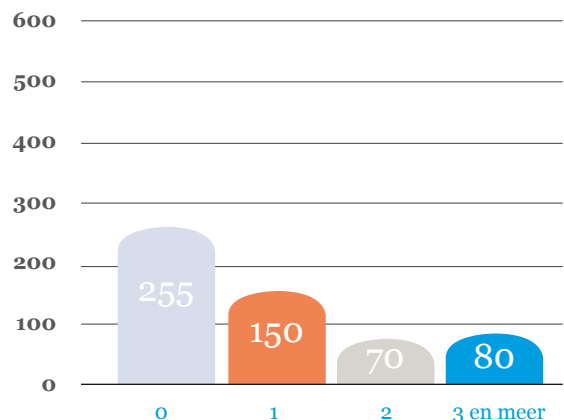
Uitoefening als natuurlijke persoon of in vennootschap



Meer dan de helft van de gerechtsdeurwaarders oefent het beroep uit in vennootschap.

Verhouding gerechtsdeurwaarders die het beroep uitoefenen in vereniging

De helft van de gerechtsdeurwaarders oefent het beroep uit in vereniging met één of meer confraters.



Toegang tot het beroep



→ Ontdekking van een miskend beroep

Benjamin Graas, stagiair:
“Waarom ik deze stage gekozen heb? Omdat een vriend studentenstage had gelopen bij een gerechtsdeurwaarder en mij hierover verteld had. In de meeste gevallen willen de rechtenstudenten advocaat worden. Gerechtsdeurwaarder, dat is niet gangbaar ... Het beroep komt nauwelijks aan bod aan de universiteit. De stage is dus essentieel, aangezien dit echt de ideale manier is om het vak te leren, zowel op theoretisch als op praktisch vlak.”

De gerechtsdeurwaarder is jurist van opleiding (houder van een master of een doctoraat in de rechten) en wordt door de Koning benoemd na minstens twee jaar stage te hebben gelopen en van die stage een getuigschrift te hebben verkregen. Deze stage wordt gelopen in één of meer gerechtsdeurwaarderskantoren.

→ Een beroep met veel contacten

“Ik ben 6 maanden geleden gestart met deze stage. Ik ben meestal aanwezig op kantoor, waar ik de akten voorbereid. Twee à drie keer per maand vergezel ik de plaatsvervangers op hun ronde. Ik heb er geen spijt van dat ik deze weg heb gekozen, want het beroep bevalt mij. Meer bepaald omwille van de vele contacten, zowel met de eisers als met de mensen bij wie we tussenbeide komen.”

Eens de stagiair geslaagd is voor het homologatie-examen, wordt hij kandidaat-gerechtsdeurwaarder. Hij komt dan in aanmerking om benoemd te worden, wetende dat de gemiddelde leeftijd van benoeming tot gerechtsdeurwaarder in 2009 44 jaar was. De kandidaat-gerechtsdeurwaarder krijgt de kans om benoemde gerechtsdeurvaarders te vervangen.

Aantal nieuwe stagiairs per jaar



	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09
Aantal nieuwe stagiairs	75	80	48	40	42	14	23	25	28	36	35	31	36	32	40

→ Onbekende facetten

“Een gerechtsdeurwaarder wordt als negatief gezien omdat zijn beroep niet goed gekend is. Het is zelfs zo erg dat wanneer we bij de mensen aankomen om een proces-verbaal van inbeslagneming op te maken, ze denken dat de vrachtwagen al voor de deur staat om hun meubels mee te nemen ... Ik heb facetten van het beroep ontdekt die ik nooit voor mogelijk had gehouden. Zo is het bijvoorbeeld de gerechtsdeurwaarder die een hoger bod op een onroerend goed bij een notaris betekent of die een vaststelling doet als het hoederecht over kinderen niet nageleefd wordt.”

In 2009 telde de Nationale Kamer van Gerechtsdeurvaarders 407 kandidaat-gerechtsdeurvaarders. Dit cijfer omvat zowel de kandidaten die willen solliciteren als diegenen die ervoor geopteerd hebben om als bediende in een gerechtsdeurvaarderskantoor te werken.

Recente ontwikkelingen van het beroep van gerechtsdeurwaarder



→ Inhoudstafel

Een Europees model van gerechtsdeurwaarder in embryonale fase

Projectoproepen van de Europese Commissie

e-gerechtsdeurwaarder

Werelddag van de Gerechtsdeurwaarder – 10 juni 2010

Hervorming van het statuut

Een Europees model van gerechtsdeurwaarder in embryonale fase



In 2002 richtte de Raad van Europa de Europese Commissie voor de Efficiëntie van Justitie (CEPEJ) op, die onder andere tot doel heeft de toepassing van de internationale juridische instrumenten te verbeteren. Op 9 september 2003 werd een aanbeveling van de CEPEJ over de tenuitvoerlegging van de rechterlijke beslissingen goedgekeurd. Deze aanbeveling bevat verschillende principes die onderverdeeld zijn in twee luiken: het ene luik heeft betrekking op de procedures van tenuitvoerlegging, het andere op de uitvoerende personeelsleden en hun statuut.

Op basis van dit juridische instrument en van een grondige studie in de 47 Lidstaten, werden eind 2009 richtlijnen voor een betere tenuitvoerlegging van deze aanbevelingen goedgekeurd. Deze richtlijnen zijn niet dwingend voor de Lidstaten, maar genieten een zekere autoriteit gezien de grote eenstemmigheid die werd bereikt. Ze bepalen de Europese standaarden voor het beroep van gerechtsdeurwaarder in termen van opleiding, toegang tot het beroep, organisatie, statuut, functies, bevoegdheden, toegang tot informatie, bezoldiging en kosten, rechten en plichten, deontologie, discipline, verantwoordelijkheid en controle.

De tekst van deze aanbeveling kan geraadpleegd worden op het volgende websiteadres: [https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?Ref=CEPEJ\(2009\)11](https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?Ref=CEPEJ(2009)11)

Projectoproepen van de Europese Commissie

Op 25 september 2007 hebben het Europees Parlement en de Raad beslissing nr. 1149 tot vaststelling van het specifieke programma 'Civiel recht' voor de periode 2007- 2013 goedgekeurd. Dit programma streeft vier doelstellingen na:

- de justitiële samenwerking in burgerlijke zaken bevorderen;
- de hinderpalen voor het goede verloop van civielrechtelijke procedures tussen Lidstaten wegnemen;
- de toegang tot justitie vergemakkelijken voor burgers en bedrijven;
- de contacten en de informatie-uitwisseling tussen de gerechtelijke en administratieve autoriteiten en de beoefenaars van juridische beroepen verbeteren.

Om die doelstellingen te realiseren, heeft de Europese Commissie een budgettaire enveloppe samengesteld om projecten te steunen die kaderen in deze filosofie. De Belgische, Franse, Duitse, Schotse, Hongaarse, Italiaanse, Luxemburgse, Nederlandse en Poolse gerechtsdeurwaarders reageerden op de oproep. Gezien de diversiteit van de nationale wetgevingen legt de gekozen benadering de nadruk op de coördinatie tussen de actoren van de civiele procedures van tenuitvoerlegging als vector om de rechtstoegang te verbeteren.

> Zo werd voorgesteld om:

- een informaticaplatform te creëren om de beveiligde en vertrouwelijke gegevensuitwisseling tussen gerechtsdeurwaarders te bevorderen en om informatie over het beroep te verstrekken aan het grote publiek en de actoren van het civiele en economische leven;
- om themavergaderingen te organiseren, zodat de gerechtsdeurwaarders 'best practices' kunnen uitwisselen op het vlak van grensoverschrijdende tenuitvoerlegging en andere aspecten van hun activiteiten.

e-gerechtsdeurwaarder



De Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders legt de laatste hand aan twee grootschalige projecten:

- Het project C.I.A. (Central Identification & Authentication) dat bestaat uit de ontwikkeling van een geavanceerd beveiligd informaticaplatform, de C.I.A. Server, waardoor de gerechtsdeurwaarders een verbinding tot stand kunnen brengen met verschillende databases, zoals die van het Rijksregister – al gerealiseerd –, van de DIV (Dienst Inschrijvingen van Voertuigen), de KBO (Kruispuntbank van Ondernemingen), de KBSZ (Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid) enz.

In het kader van de nieuwe samenwerking tussen de NKGB en VLABEL (Vlaamse Belastingdienst) zal de C.I.A. Server ook ingezet worden voor het gecentraliseerde beheer van de invorderingsdossiers en de bijbehorende gegevens, aangezien de Nationale Kamer door haar partner belast is met de oprichting van een centralisatieorgaan dat deze taak zal vervullen.

- Het project CBBB (Centraal Bestand van Berichten van Beslag), dat op 22 februari 2010 werd goedgekeurd door de FOD Justitie en dat bestaat uit de oprichting van een centraal bestand van berichten van beslag (delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling). Dit bestand zal meer bepaald van gegevens worden voorzien door de gerechtsdeurwaarders, zowel in het kader van de uitoefening van hun ambt als bij de tussenkomst van andere bevoegde partijen.

In een eerste fase zullen de 27 rechtbanken van eerste aanleg, arbeidsrechtbanken en handelsrechtbanken van het land hierop aangesloten worden, evenals alle gerechtsdeurwaarders natuurlijk.

Deze twee projecten, die de efficiëntie en de werksnelheid van de gerechtsdeurwaarders zullen verbeteren, zullen in de loop van 2010 afgerond worden.

Werelddag van de Gerechtsdeurwaarder – 10 juni 2010

De Werelddag van de Gerechtsdeurwaarder, een initiatief dat in 2008 werd gelanceerd door de Internationale Unie van Gerechtsdeurwaarders, heeft tot doel het beroep meer bekendheid te geven in de verschillende lidstaten. Zo wordt elke lidstaat verzocht om naargelang van de specifieke aspecten van de uitoefening van het beroep op het grondgebied in kwestie, een manifestatie te organiseren om het grote publiek te laten kennismaken met het universum van de ministeriële en openbare ambtenaar.

Dit jaar heeft de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders deze dag uitgekozen om het eerste jaarverslag in haar geschiedenis voor te stellen.

Hervorming van het statuut

De voorbije 50 jaar is het beroep van gerechtsdeurwaarder geëvolueerd als gevolg van verschillende hervormingen die resulteerden in de reglementering – in 1967, 1976 en 1992 – van de voorwaarden voor de toegang tot het beroep, de benoemingsprocedure, het mechanisme van de plaatsvervangende, de tarifiering, de competenties, het tuchtstelsel, het principe van de continuïteit van de kantoren en de interne organisatie van de Nationale Kamer.

Vandaag is het tijd voor een nieuwe hervorming. De toekomst van een vakgenootschap hangt immers nauw samen met haar capaciteit om zich te vernieuwen en zich aan te passen aan de socio-economische omgeving. De Nationale Kamer is zich hiervan bewust en heeft onder haar leden al meermaals een debat op gang gebracht om het resultaat van haar beschouwingen en haar denkwerk te kunnen voorleggen aan de politieke en gerechtelijke wereld. De Nationale Kamer en haar leden willen immers, in het beste belang van de justitiabelen, de opleiding van de gerechtsdeurwaarders nog verder perfectioneren en de competenties afstemmen op het steeds hogere opleidingsniveau, de kwaliteit van de aangeboden diensten optimaliseren, de continuïteit van de kantoren goed organiseren en het tuchtsysteem grondig hervormen.

De besprekingen met het kabinet van Justitie zijn aan de gang. Er werden verschillende contacten gelegd in de parlementaire wereld, en een interne werkgroep bereidt de invoering van deze hervorming actief voor: de nieuwe gerechtsdeurwaarder is in aantocht.

Het standpunt van de minister



De Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders heeft aan de minister van Justitie twee vragen gesteld over de toekomst van het beroep.

Als voogdijminister hebt u meermaals officieel bevestigd een hervorming te willen concretiseren. Hoe zit het met de toekomstige realisatie hiervan?

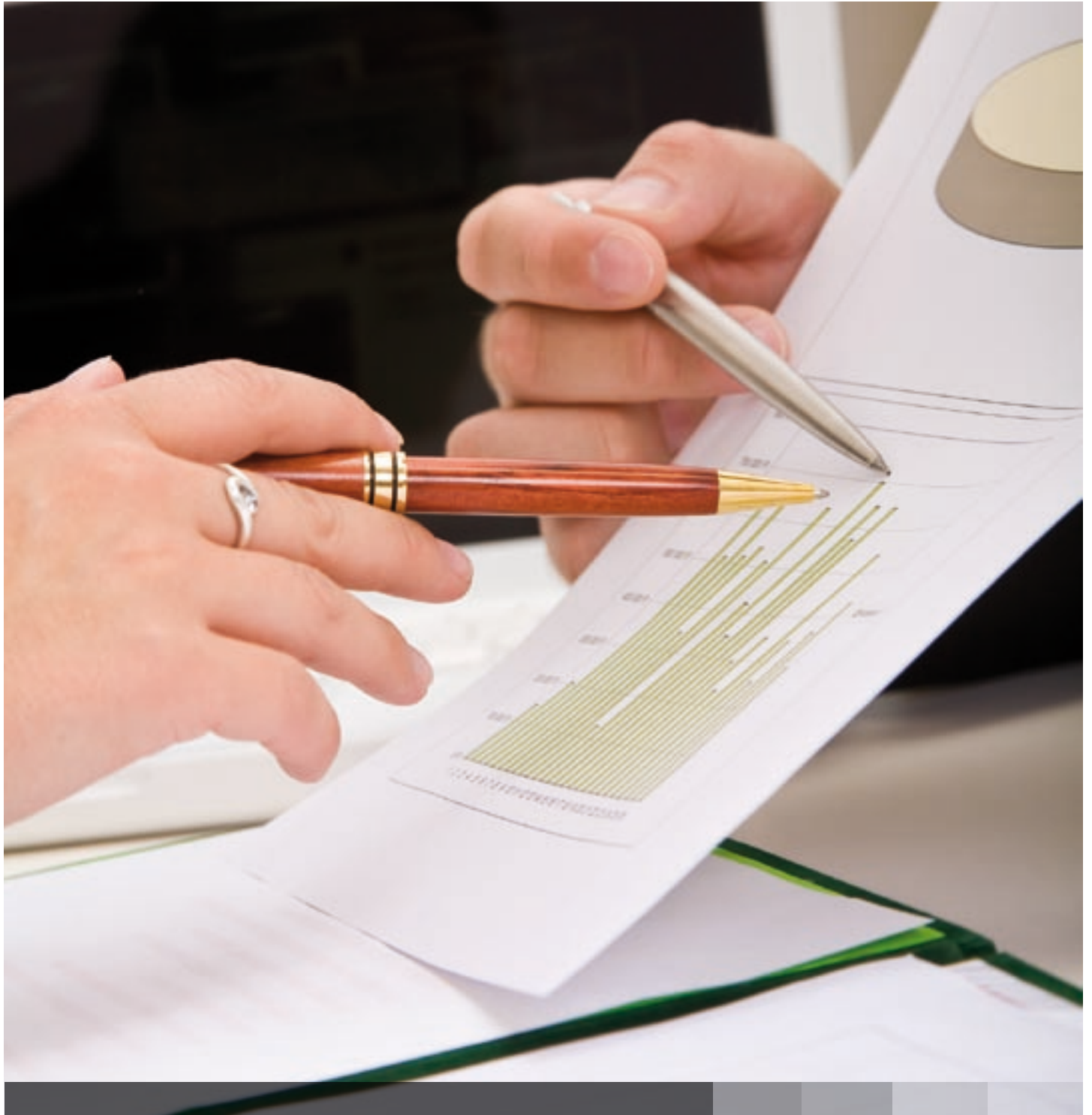
Stefaan De Clerck: “Ik bevestig mijn voornemen om te werken aan een globale hervorming van het statuut van gerechtsdeurwaarder. De problemen die zich in de praktijk stellen op het vlak van de toegang tot het beroep, de organisatie van het werk, de plaatsvervangende samenwerking met de kandidaat-gerechtsdeurwaarders, wijzen erop dat een hervorming noodzakelijk is. De benoemde gerechtsdeurwaarders en de kandidaat-

gerechtsdeurwaarders delen dit standpunt. Dat blijkt tijdens formele en informele contacten. Bovendien worden er nog andere argumenten naar voren geschoven, zoals de interne organisatie, de tucht, het probleem van de continuïteit bij de uitoefening van het beroep en de overdracht van de kantoren. Bij wijze van overgang heb ik een rondzendbrief opgesteld over de adviesprocedure bij benoemingen. Sommigen vinden deze rondzendbrief onvoldoende, anderen passen de brief niet toe. Een bijkomende reden om deze hervorming van het statuut zo snel mogelijk door te voeren.”

De rol die de gerechtsdeurwaarders spelen in de maatschappij is aan het veranderen. Hoe zou u de gerechtsdeurwaarder van morgen omschrijven?

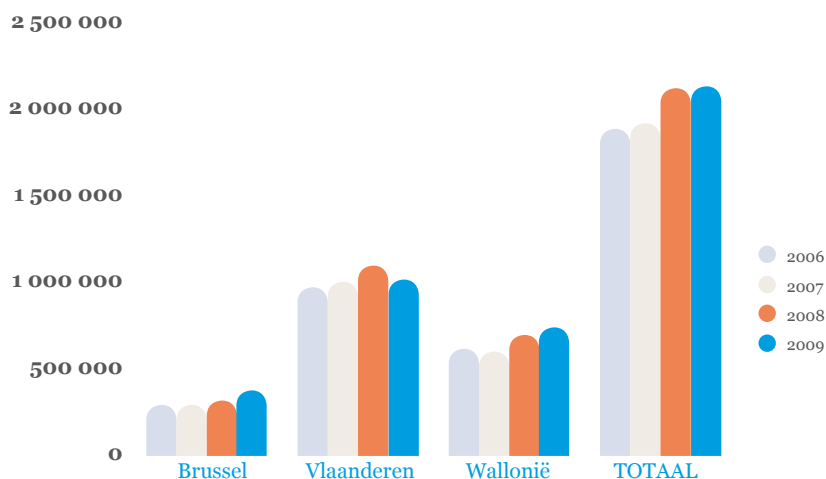
“De gerechtsdeurwaarder van morgen moet zijn beroep kunnen uitoefenen op basis van een goed georganiseerde structuur, zowel op het vlak van de individuele praktijk als van de organisatie van het beroep. In onze huidige maatschappij zal de gerechtsdeurwaarder ongetwijfeld een cruciale rol spelen bij de invordering van schulden. Hij zal aandacht moeten schenken aan het armoedeprobleem, aan het schuldenbeheer. Hij zal bij de uitoefening van zijn beroep meer dan ooit rekening moeten houden met de sociale dimensie.”

Kerncijfers



Aantal akten ingeschreven in het repertorium van de gerechtsdeurwaarders van 2006 tot 2009

Aantal akten per jaar



	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	TOTAAL
2006	297 142	969 128	623 508	1 889 778
2007	301 306	1 016 163	605 741	1 923 210
2008	322 097	1 104 836	699 356	2 126 289
2009	379 739	1 018 844	735 128	2 133 711

Door de registratie ontvangen bedragen

Op het vlak van **registratierechten** bedroeg het totaal van de registratierechten beoogd in artikel 11 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten (algemeen vast recht van 25 EUR):

2006 :	12.463.629,38 EUR
2007 :	12.644.170,00 EUR
2008 :	13.245.841,03 EUR
2009 :	9.898.651,39 EUR*

* Als gevolg van de invoering van een nieuw betalingssysteem op basis van een kwartaalaangifte voor deze rechten, omvatten de ontvangsten in 2009 enkel de eerste drie kwartalen, namelijk van januari tot september 2009. De ontvangsten van het laatste kwartaal van 2009 werden in januari 2010 berekend.

Op het vlak van **rechten op geschriften** bedroeg het totaal van de rechten op geschriften beoogd in artikel 6 (50 EUR) en artikel 7 (7,50 EUR) van het Wetboek diverse rechten en taksen:

2007 : 67.407,50 EUR

2008 : 93.423,91 EUR

2009 : 85.385,50 EUR

Geïnde bedragen door de gerechtsdeurwaarders die instrumenteren voor rekening van de belasting- en/of btw-ontvangsten

De door de gerechtsdeurwaarders geïnde bedragen inzake directe belastingen (DB) en belasting op de toegevoegde waarde (btw) als gevolg van een procedure van tenuitvoerlegging, bedroegen:

Jaar	CD*	BTW	TOTAAL
2008	136.165.846,02	165.934.784,89	302.100.630,91
2009	138.333.927,81	169.754.793,68	308.088.721,49
TOTAAL	274.499.773,83	335.689.578,57	610.189.352,40

Deze bedragen werden geïnd door 251 gerechtsdeurwaarders in overeenstemming met het ter zake geldende protocol.

Onder jaar moet worden verstaan:

- op het vlak van DB, het jaar van het rekeninguittreksel van de post (datum BCH);
- op het vlak van btw, het jaar van boeking in het systeem.

* Op het vlak van btw benaderen deze bedragen de realiteit, maar op het vlak van DB omvatten ze enkel de overschrijvingen die verricht werden door de schuldenaars onder de hoede van gerechtsdeurwaarders en die door de gerechtsdeurwaarders overgemaakt werden aan de administratie en geregistreerd werden in het IC/PC-systeem (geïnfomatiseerd betalingensysteem). Deze bedragen houden dus geen rekening met de betalingen die door de schuldenaars rechtstreeks werden verricht op de rekeningen van de ontvangers als gevolg van een actie van de instrumenterende deurwaarders, noch de betalingen die door de gerechtsdeurwaarders werden verricht buiten het IC/PC-systeem (niet-geïnfomatiseerde oude aanslagen).

De Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders van België
Henri Jasparlaan 93
1060 BRUSSEL



*Nationale Kamer van
Gerechtsdeurwaarders van België*